Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова
Департамент цивільного захисту Харківської обласної військової адміністрації
Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Hungary
University of Žilina, Slovakia
Кафедра охорони праці та безпеки життєдіяльності

М А Т Е Р І А Л И

VII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ У КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ»

11-12 листопада 2026 року

м. Харків

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова
Департамент цивільного захисту Харківської обласної військової адміністрації
Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Hungary
University of Žilina, Slovakia
Кафедра охорони праці та безпеки життєдіяльності

МАТЕРІАЛИ

VII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ У КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ»

11-12 листопада 2026 року

м. Харків

The Ministry of Education and Science of Ukraine
O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv
Department of Civil Protection of Kharkiv Regional Military Administration
Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Hungary
University of Žilina, Slovakia
Occupational and Life Safety Department

TOPICAL ISSUES OF OCCUPATIONAL SAFETY IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND EUROPEAN INTEGRATION OF UKRAINE

Materials

of the VII International Scientific and Practical Internet Conference

11 to 12 November 2026

Kharkiv, Ukraine

УДК 331.45:[330.3-026.16+339.92(4-6ЄС+477)](06)
А43

А43 **Актуальні** питання безпеки праці у контексті сталого розвитку та європейської інтеграції України = Topical Issues of Occupational Safety in the Context of Sustainable Development and European Integration of Ukraine : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., Харків, 11–12 листоп. 2026 р. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова, Департамент цивіл. захисту Харків. обл. військ. адмін., Hungarian University of Agriculture and Life Sciences (Hungary), University of Žilina (Slovakia). – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2026. – 484 с.

УДК 331.45:[330.3-026.16+339.92(4-6ЄС+477)](06)

До збірнику включено тези доповідей, присвячені аналізу сучасних викликів та загроз в охороні праці, зокрема у контексті європейської інтеграції України; шляхів забезпечення безпеки у сфері природної, техногенної та соціальної безпеки населення й територій в умовах повсякденної діяльності та у разі виникнення надзвичайних подій та ситуацій; обговоренню пріоритетних напрямів розв’язання проблемних питань у галузі безпеки.

Матеріали конференції друкуються у авторській редакції, мовою оригіналу. Відповідальність за фактичні помилки, достовірність і точність інформації, автентичність цитат, плагіат, правильність фактів та посилань несуть автори.

© ХНУМГ імені О. М. Бекетова, 2026 р.
© Колектив авторів, 2026 р.

Логвінков С.М., Іващенко М.Ю., Гуріна Г.І., Шумейко В.М.
Ризикорієнтовний підхід для обмежень використання шкідливих речовин в технології будівельних матеріалів 172
Макаров І.С., Барбашин В.В.
Аудит професійних ризиків і дослідження чинників небезпеки під час обігу та демонстрації парфумерної продукції 174
Максименко Д.М., Темнохуд Б.О., Левашова Ю.С.
Ідентифікація основних ризиків на підприємствах по виготовленню круп'яних виробів 176
Мезенцева І.О., Вамболь В.С.
Виробничий травматизм в Україні на сучасному етапі 179
Мезенцева І.О., Мартиненко О.Г.
Значення енергетичної безпеки у системі національної безпеки держави 182
Миколенко О.Ю., Косенко Н.О.
Комплексний підхід до підвищення безпеки праці та соціальної відповідальності комбікормового виробництва 185
Остріцова Ю.К., Мороз М.О.
Психолого-фізіологічний стан працівників хімічно небезпечних підприємств в умовах загроз аварій та воєнних дій 187
Палєєв М.А., Блудова А.І.
Інтеграція освітніх і студентських ініціатив як шлях до популяризації культури безпеки серед молоді 189
Парасотка С.Е., Ляшок Р.А.
Засоби індивідуального захисту та гігієна праці персоналу біотехнологічних і хіміко-фармацевтичних підприємств: медико-офтальмологічний аспект 191
Паршин О.Є., Барбашин В.В.
Визначення основних чинників небезпек під час ремонтних робіт на лініях електропередач АТ «ХАРКІВОБЛЕГЕРГО» 194
Пахар В.О., Іващенко М.Ю.
Аналіз виробничого травматизму та шляхи його зниження на підприємствах м'ясопереробної галузі 196
Перехристюк К.В., Євтушенко Н.С.
Безпека праці працівників підприємств з виробництва санітарно-будівельної кераміки 199
Піскун А.О., Іщенко І.І.
Аналіз та визначення професійних ризиків 201

а також підвищити конкурентоспроможність українських підприємств на міжнародному ринку.

Список використаних джерел

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 липня 2024 р. № 847 «Про затвердження Технічного регламенту щодо безпечності хімічної продукції (UA REACH)» // Офіційний вісник України. – 2024. – № 63. – Ст. 2147.

2. Перехристюк К. В., Євтушенко Н. С. Безпека праці у галузі виробництва санітарно-будівельної кераміки сучасності. Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я : тези доп. 34-ї міжнар. наук.-практ. конф. MicroCAD-2026,Харків : НТУ "ХПІ", 2026. С. 567.

3. Перехристюк, К. В., Євтушенко, Н. С. Поведінкові аудити як комплекс заходів щодо підвищення рівня безпеки праці працівників виробництва санітарно-будівельної кераміки. Проблеми та перспективи розвитку охорони праці: Збірник наукових праць VI Всеукраїнської науково-практичної конференції викладачів та фахівців-практиків та XVI Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів, Львів, Україна (с. 159–160).

УДК 331.452:614.8.01

АНАЛІЗ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ РИЗИКІВ

Піскун А.О., студентка, 4 курсу, гр. ОПс - 23
Іщенко І.І., викладач кафедри пожежної і техногенної безпеки об’єктів та технологій, e-mail: ishchenko_ivan@nuczu.edu.ua
Національний університет цивільного захисту України

Забезпечення належного рівня безпеки працівників є фундаментальним завданням сучасного підприємства. У сучасних умовах стрімкого науково-технічного прогресу, масштабної автоматизації технологічних процесів та інтенсивного впровадження новітнього високотехнологічного обладнання виробниче середовище зазнає суттєвих трансформацій. Поряд із підвищенням

продуктивності праці виникають нові, раніше не досліджені небезпечні та шкідливі фактори, які створюють потенційну загрозу для життя і здоров'я персоналу.

У даному контексті системне оцінювання професійних ризиків (ОПР) виступає наріжним каменем сучасної системи управління охороною праці (СУОП). Своєчасний аналіз, ідентифікація та прогнозування імовірних загроз дозволяють діяти превентивно, запобігаючи виробничому травматизму, професійним захворюванням, розладам здоров'я, а також виникненню аварійних та надзвичайних ситуацій на виробництві. Саме тому концепція ризик-орієнтованого управління є визнаним міжнародним стандартом та основою законодавства України й більшості провідних країн світу.

Під професійним ризиком розуміють математичну та ймовірнісну величину виникнення несприятливої або небезпечної події під час здійснення працівником регламентованої трудової діяльності. Така подія потенційно може призвести до травмування різного ступеня тяжкості, виникнення хронічного чи гострого професійного захворювання, часткової або повної втрати працездатності, а у найгірших випадках — до летального наслідку.

Рівень та величина професійного ризику не є статичною характеристикою. Вони формуються під сукупним впливом кількох базових детермінант:

- характер та специфіка небезпеки: наявність та концентрація шкідливих чинників на робочому місці;
- тривалість та експозиція впливу: часовий інтервал, протягом якого працівник піддається дії несприятливих факторів;
- рівень кваліфікації та підготовки: наявність у персоналу необхідних знань, навичок безпечного виконання робіт та дотримання інструкцій;
- ефективність профілактичних заходів: наявність, якість та регулярність використання засобів індивідуального й колективного захисту.

Оцінювання та управління професійними ризиками в Україні базується на чітко структурованій нормативно-правовій системі, яка гармонізована з міжнародними стандартами та рекомендаціями Міжнародної організації праці (МОП).

Ідентифікація небезпек передбачає детальний аналіз усіх факторів виробничого середовища та трудового процесу. Традиційно виробничі фактори поділяються на п'ять основних категорій:

• **фізичні фактори -** підвищений рівень шуму та вібрації, електричний струм, екстремальні параметри мікроклімату (висока або низька температура повітря), випромінювання (іонізуюче, ультрафіолетове, електромагнітне), недостатнє освітлення;

• **хімічні фактори -** токсичні та подразнюючі речовини, виробничий пил, агресивні гази, пари та аерозолі, а також алергени та канцерогени, що застосовуються у технологічних процесах;

• **біологічні фактори -** патогенні мікроорганізми, віруси, бактерії, грибки, біологічні токсини та продукти життєдіяльності, що можуть спричинити інфекційні захворювання;

• **психофізіологічні фактори -** фізичні перевантаження (важкість праці), монотонність виконання операцій, нервово-емоційне напруження, вимушена робоча поза, перевтома та стрес;

• **організаційні фактори -** недоліки в організації робочого місця, порушення режиму праці та відпочинку, відсутність чітких інструкцій, недостатня підготовка персоналу.

Процес оцінювання професійних ризиків на конкретному робочому місці є системним і циклічним. Він реалізується у п'ять послідовних етапів.

Етап 1. Ідентифікація небезпек: виявлення всіх наявних та потенційних джерел шкідливості й небезпеки на робочому місці шляхом атестації, обстежень та опитування працівників.

Етап 2. Аналіз можливих наслідків та ймовірності: щцінювання сили впливу небезпеки (тяжкості наслідків) та частоти/ймовірності виникнення небезпечної події.

Етап 3. Розрахунок та ранжування рівня ризику: визначення кількісного або якісного показника ризику за допомогою відповідної методики (наприклад, оцінка за матрицею ризиків).

Етап 4. Розроблення корегувальних та профілактичних заходів: формування плану дій, спрямованого на ліквідацію джерела небезпеки або зниження ризику до прийнятного рівня.

Етап 5. Моніторинг, контроль та повторне оцінювання: перевірка ефективності впроваджених заходів, систематичний контроль та періодичний перегляд ризиків при зміні обладнання чи технологій.

Безпека робочого середовища виходить за межі формальних вимог: вона забезпечує стійкий розвиток підприємства, збереження людського капіталу та

підвищення продуктивності праці. Систематична оцінка професійних ризиків зменшує рівень травматизму, оптимізує витрати на безпеку та підвищує мотивацію й культуру праці працівників.

Список використаних джерел

1.Конституція України.
2. Кодекс законів про працю України.
3. Закон України «Про охорону праці».
4. Кодекс цивільного захисту України.
5. ДСТУ ISO 45001:2019 Системи управління охороною здоров'я та безпекою праці. Вимоги та настанови щодо застосування (ISO 45001:2018, IDT)
6. ДСТУ IEC/ISO 31010:2013 «Керування ризиком. Методи оцінювання ризику».

УДК 620.2:678.061

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ХАРАКТЕРИСТИК ПНЕВМОТРАНСПОРТУВАННЯ ДЕРЕВИНИ ТА ДПК ЯК ФАКТОР БЕЗПЕКИ АСПІРАЦІЙНИХ СИСТЕМ

Погорілий В.К., старший викладач кафедри деревооброблювальних технологій та системотехніки лісового комплексу
e-mail: vadympohorilyi@btu.kharkov.ua
Державний біотехнологічний університет

Сучасне виробництво меблів і будівельних матеріалів із деревно-полімерних композитів (ДПК) супроводжується утворенням специфічних відходів під час механічної обробки. Для ефективного видалення та транспортування цих відходів за допомогою аспіраційних систем необхідний точний розрахунок аеродинамічних параметрів. Фізико-механічні характеристики частинок ДПК – такі як щільність, форма та коефіцієнт аеродинамічного опору – відрізняються від відповідних характеристик звичайної деревини, що впливає на умови, необхідні для їхнього пневматичного транспортування.